

Didaktika a teória výchovy- sylaby

- Všeobecná didaktika: pojem, predmet, funkcie a teoretický systém didaktiky. Stručná história didaktiky. Miesto didaktiky v pedagogických disciplínach. Vzťah didaktiky k iným vedám.
- Učiteľ ako subjekt vzdelávania. Typológia osobnosti učiteľov, vyučovacie štýly učiteľov. Učiteľské kompetencie. Etapy pedagogickej profesie.
- Žiak ako subjekt a objekt vzdelávania. Typológia učebných štýlov. Hendikepovaní a nadaní žiaci vo vyučovacom procese.
- Vyučovací proces: pojem, typy, podmienky a etapy vyučovacieho procesu. Humanizácia vyučovacieho procesu. Pedagogická interakcia a komunikácia vo vyučovacom procese.
- Ciele vyučovacieho procesu: všeobecné a špecifické. Hierarchia cieľov vyučovacieho procesu. Požiadavky na špecifické ciele. Taxonómie vzdelávacích cieľov: B. S. Bloom, D. B. Kratwohl, M. Simpson, J. H. de Block. Formulácia cieľov.
- Didaktické zásady: pojem, analýza vyučovacích zásad a metodické pokyny pre ich využitie.
- Obsah vzdelávania: základné, rozširujúce, kmeňové a fakultatívne učivo. Didaktická analýza učiva.
- Základné pedagogické dokumenty: školský zákon, vzdelávacie programy, učebné plány, učebné osnovy, štandardy, tematický výchovno-vzdelávací plán a pod.
- Metódy vyučovacieho procesu: pojem, klasifikácia podľa Maňáka z didaktického aspektu. Stručná charakteristika klasických vyučovacích metód. Inovačné (moderné) vyučovacie metódy.
- Organizačné formy vyučovacieho procesu: pojem, klasifikácia. Sociálne formy práce žiakov vo vyučovacom procese. Domáca príprava žiakov na vyučovanie. Doučovanie žiakov. Vychádzka, exkurzia a výlet. Vyučovacia hodina - pojem, klasifikácia, štruktúra. Príprava učiteľa na vyučovanie.
- Prostriedky vyučovania - učebné pomôcky a didaktická technika. Klasifikácia, funkcie UP a DT. Didaktické požiadavky na tvorbu, výber a používanie UP a DT.
- Kontrola a hodnotenie žiakov: vymedzenie pojmov, funkcie, metódy a formy. Nedostatky súčasného spôsobu skúšania a hodnotenia a možnosti ich odstránenia. Didaktické testy.
- Niektoré moderné koncepcie vyučovania - kooperatívne, problémové, projektové, programové vyučovanie, systém dokonalého osvojovania učiva (mastery learning), heuristické vyučovanie (DITOR), integrované tematické vyučovanie (ITV), tvorivo-humanistické vyučovanie (THV), globálna výchova, autentické vyučovanie, činnostné vyučovanie, modulárno-kreditový systém výučby, otvorené vzdelávanie, dištančné vzdelávanie, elektronické vzdelávanie (e-learning).
- Tvorivosť - pojem. Tvorivý proces. Tvorivý produkt. Tvorivé schopnosti (faktory tvorivosti). Úrovne tvorivosti. Tvorivosť v práci učiteľa. Metodika tvorivého vyučovania.

Literatúra:

BAJTOŠ, J. *Kapitoly zo všeobecnej didaktiky*. Košice : EQUILIBRIA, 2007. ISBN 978-80-89284-08-5.

KALHOUS, Z.- OBST, O. *Školní didaktika*. Praha, Portál 2002. ISBN: 80-7178-253-X.

OBDRŽÁLEK, Z. a kol. *Didaktika pre študentov základnej školy*. Bratislava: UK, 2003. ISBN 80-223-1772-1.

OBST O. *Didaktika sekundárního vzdělávání*. Olomouc : UP PF, 2006. ISBN 80-244-1360-4.

PETTY, G. *Moderní vyučování*. Praha : Portál, 1996. ISBN 80-7178-070-7.

PETLÁK, E. *Všeobecná didaktika*. Bratislava : IRIS, 2004. ISBN 80-89018-64-5.

PRŮCHA, J. – WALTEROVÁ, E. – MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. Praha : Portál, 2003. ISBN 80-7178-772-8.

SKALKOVÁ, J. *Obecná didaktika*. 2. rozš. vyd. Praha : GRADA, 2007. ISBN 978-80-247-1821-7.

TUREK, I. *Didaktika*. Bratislava : Iura Edition, 2008. ISBN 9788080781989.

TUREK, I. *Zvyšovanie efektívnosti vyučovania*. Bratislava : Edukácia, 1998. ISBN 80-88796-89-X.

TUREK, I. *Inovácie v didaktike*. Bratislava : Metodicko-pedagogické centrum, 2004. ISBN 80-8052-188-3.

ZELINA, M.: *Aktivizácia a motivácia žiakov vo vyučovaní*. Banská Bystrica: KPÚ, 1991.